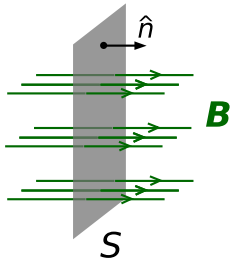

Övning 5 - Induktans & RL-kretsen

Mårten Selin
marten.selin@biox.kth.se

Induktion

Magnetiskt flöde (Φ)

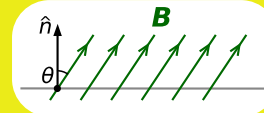

S : Yta det magnetiska fältet går igenom
 $\hat{n}$: Ytnormal (vinkelrät mot ytan, längd 1)
 $d\mathbf{S} = \hat{n} dS$ (notation)
 Φ : Magnetiskt flöde [Wb]

$$\Phi = \int_S \mathbf{B} \cdot d\mathbf{S} = \int_S \mathbf{B} \cdot \hat{n} dS$$

Specialfall:

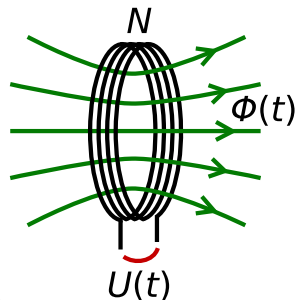
$$\mathbf{B} \cdot \hat{n} = B \cos(\theta)$$

$$\rightarrow \Phi = \int_S \mathbf{B} \cdot \hat{n} dS = B \cos(\theta) \int_S dS = B S \cos(\theta)$$

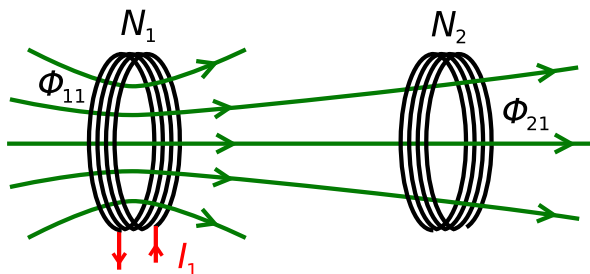
Inducerad spänning i spole

$$U = N \frac{d\Phi}{dt}$$

Φ : Magnetiskt flöde genom spolens tvärsnitt
 N : Antal varv i spolen
 U : Inducerad spänning

Induktans [H]

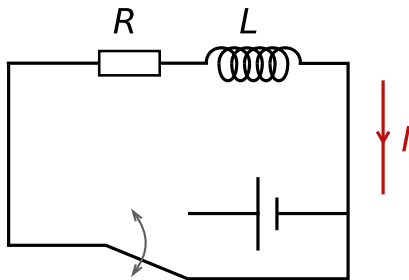
Φ_{XY} : Magnetiskt flöde genom spolen X's tvärsnitt, vilken genereras av strömmen i spole Y

Självinduktans: $L_1 = N_1 \Phi_{11} / I_1$ ($L_2 = N_2 \Phi_{22} / I_2$)

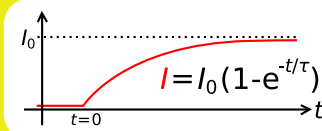
Ömsesidig induktans: $M = N_2 \Phi_{21} / I_1$ ($= N_1 \Phi_{12} / I_2$)

RL-kretsen

På samma sätt som RC-kretsen ger en tröghet i spänningsförändringar, ger RL-kretsen en tröghet i strömförändringar.

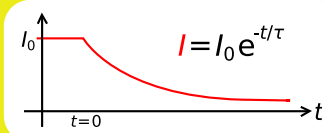

Inkoppling:

$$I_0 = U/R$$
$$\tau = L/R$$

Urkoppling:

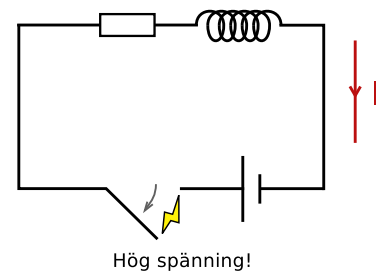
τ : Tidskonstanten [s], "Kretsens tröghet"

Spänningsspik m.h.a. en spole

Då spänningskällan är inkopplad är strömmen $I = I_0$.

Bryts kretsen plötsligt (d.v.s. $R = \infty$), så blir spänningen $U = R I_0$ oändlig... eller åtminstone väldigt stor.

Då tidskonstanten blir liten för stora R så är spänningsspiken ett snabbt förlopp.

Hemtal

Hemtal: ILMP 05-05-11 - Industriell positionering uppg 1

När man vill kontrollera vridningen av ett objekt används ofta s k induktiva givare som mäter hur spänningen i en spole påverkas av vridningen i förhållande till ett yttre magnetfält. Det yttre magnetfältet är homogent, varierar sinusformigt i tiden med 500 Hz och är maximalt 0.12 T. Hur stort blir spänningens maxvärde i givaren (=spolen) om denna består av en spole med 100 varv fördelade på några millimeter. Spolens diameter är 9.6 mm.